

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 2C/264/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8415206473
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Šteffel
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2019:8415206473.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudcom JUDr. Jurajom Šteffelom v právnej veci žalobcu: Bytové družstvo Spišská Nová Ves, so sídlom Kamenárska 5, 052 01 Spišská Nová Ves, IČO: 174 505, proti žalovanému: F. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. X, XXX XX Y., štátny občan SR, právne zastúpeného: AK JUDr. Marek Hic, s. r. o., so sídlom P. O. Hviezdoslava 10625/23B, 036 01 Martin, o zaplatenie 366,05 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žaloba sa zamieťa.

II. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobou z 25.08.2015 sa žalobca na žalovanom domáhal zaplatenia istiny s príslušenstvom špecifikovaným vo výrokovej časti rozsudku a trov konania z dôvodu porušenia právnej povinnosti uhrádzať preddavky na úhrady za služby spojené s bývaním.

2. Predvolanie na pojednávanie prevzal žalobca 04.11.2019 s poučením podľa ust. §278 Civilného sporového poriadku.

3. Žalobca sa na pojednávanie neustanovil. Neúčast' neospravedlnil.

4. Žalobca bol poučený o následkoch nedostavenia sa na pojednávanie vrátane možnosti súdu rozhodnúť o žalobe rozsudkom pre zmeškanie.

5. Podľa § 278 C. s. p. na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalovaného rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobu zamietne, ak

a) sa žalobca nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalobca poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a

b) žalobca neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

6. Vzhľadom na vyššie uvedené súd v prejednávanej veci uzavrel, že žalobca neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnil vôbec, a preto boli splnené podmienky pre vynesenie rozsudku pre zmeškanie žalobcu tak, ako to predpokladá ust. § 278 C.s.p.

7. Podľa § 279 C. s. p., odôvodnenie rozsudku pre zmeškanie žalobcu obsahuje len stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie.

8. Zdôvodnenie neúčasti na pojednávaní dôležitým dôvodom (vážnou okolnosťou), je potrebné, aby sporová strana, prípadne jej zástupca tvrdil takú skutočnosť, ktorá je vzhľadom k svojej povahe spôsobilá jej neúčasť ospravedlniť, t. j. takú, ktorá jej znemožňuje sa pojednávania zúčastniť a súčasne je vážna (dôležitá, ospravedlniteľná) tak z hľadiska objektívnych ako aj subjektívnych (či prekážka mohla byť predvídaná prípadne odvrátená) (k tomu pozri SJ, 2001, č. 79 - NS sp. Zn. 20 Cdo 1358/99: II.).

9. Vo všeobecnej rovine súd považuje za potrebné zdôrazniť, že rozsudok pre zmeškanie predstavuje osobitný druh súdneho rozhodnutia ako následok procesnej pasivity žalobcu v civilnom sporovom konaní. Procesná pasivita žalobcu sa prejavuje tým, že si neplní povinnosti strany konania tak, aby konanie mohlo byť rýchlo a efektívne skončené. Pripomína sa zásada, že práva patria bdelym, ktorá zdôrazňuje aj vlastné pričinenie sa na ochranu svojich práv a vyžaduje, aby aj strana v konaní sledovala svoje subjektívne práva a robila také kroky, v dôsledku ktorých by nedochádzalo k ich ohrozeniu a poškodzovaniu. Predpokladá sa pritom, že strana musí využiť prostriedky, ktoré jej poskytuje zákon a následne vykonať prípadné potrebné opatrenia, aby nedošlo k porušeniu jej práv. Bola to pritom práve nečinnosť žalobcu, ktorý sa bez akéhokoľvek zdôvodnenia neustanovil na pojednávanie nariadené vo veci súdom prvej inštancie, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a bol v predvolaní výslovne poučený o možnom následku nedostavenia sa, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie.

10. Ak potom za danej situácie žalovaný na pojednávaní navrhol rozhodnúť vo veci rozsudkom pre zmeškanie, bolo povinnosťou súdu rozhodnúť podľa ust. § 278 C. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> s. p. (pozri Stručný komentár, Civilný sporový poriadok - Jaroslav Krajčo, Eurounion, 2018, str. 353) tak, že žalobu zamietol. Žalobca totiž nerespektoval povinnosti uložené súdom prvej inštancie podľa Článku 10 Základných princípov civilného sporového konania a tomu zodpovedala forma a výsledok konania. (pozri obd. Uznesenie Krajského súdu Žilina z 28.02.2019 spis. zn. 7Co 17/2019).

11. Na tomto mieste sa dopĺňa, že skutočnosť, že žalobca bol v doterajšom priebehu konania aktívny, nie je pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie na pojednávaní podľa ust. §278 Civilného sporového poriadku rozhodujúca (obdobne pozri rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Obdo 87 / 2018 z 22.11.2018).

12. Žalovaný okrem námietky aktívnej vecnej legitímácie v priebehu konania pred súdom prvej inštancie namietol, že žalobca si nespĺnil procesnú povinnosť tvrdiť základné skutkové tvrdenia tak ako mu to ukladá ust. §150 ods. 1 C. s. p. Podľa neho bol žalobca povinný pravdivo a úplne uviesť podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Konkrétne i otázky, či úhrady boli vyúčtované v správnej výške a otázky, či tieto úhrady boli realizované.

13. Podľa ust. §149 C. s. p. prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

14. Nad rámec odôvodnenia rozsudku pre zmeškanie sa dodáva, že subjektívne dôkazné bremeno určuje, ktorá procesná strana si má aktívne počiňať pri preukázaní určitej skutočnosti (znaku skutkovej podstaty normy práva), t. j. kto má navrhnuť dôkaz na jej preukázanie. Preto je toto bremeno označované i ako bremeno vedenia dôkazu.

15. Rozdelenie bremena vedenia dôkazu medzi sporové strany zásadne vyplýva z pravidiel delenia objektívneho dôkazného bremena (pozri Štajgr, F. Dôkazné bremeno v civilnom súdnom spore. Praha: Knihovna sborníku věd právních a státních, 1931, s. 89). Je totiž zřejmé, že navrhovať dôkazy má ten, kto je ohrozený stratou sporu v prípade, že rozhodujúca skutočnosť nebude preukázaná.

16. Ak strana zaťažená bremenom vedenia dôkazu nevyvinie potrebnú aktivitu požadovanú týmto bremenom a nepredloží dôkaz na preukázanie pravdivosti svojho tvrdenia, súd nevykonáva ani prípadný protidôkaz navrhnutý protistranou nezaťaženou dôkazným bremenom (v danom prípade žalovaným, ktorý tak urobil dokonca návrhom na zabezpečenie dôkazu).

17. Pokiaľ však strana zaťažená dôkazným bremenom žiaden dôkazný návrh neurobila, nemôže byť pravdivosť jej prednesu preukázaná a nemá preto zmysel vykonať protidôkaz.

18. Subjektívne bremeno tvrdenia vyjadruje, aké skutkové tvrdenie musí jedna alebo druhá sporová strana uviesť, aby v spore uspela.

19. Ktorá strana má určité skutočnosti tvrdiť, aby odvrátila nepriaznivý následok, vyplýva z objektívneho dôkazného bremena. Subjektívne bremeno tvrdenia nesie strana, ktorá je zaťažená objektívnym dôkazným bremenom (v danom prípade žalobca).

20. Aké konkrétne skutkové prednesy má jedna alebo druhá strana urobiť, vyplýva z pravidiel o delení objektívneho dôkazného bremena.

21. Určité skutočnosti nie sú pre tú ktorú stranu priaznivé len preto, že ich strana tvrdí, ale preto, že s nimi spája priaznivý následok norma práva (v prejednávacom spore je táto norma obsiahnutá v ust. §10 ods. 1 Zákona č. 182/1993 v znení neskorších predpisov). Z toho je nepochybné, že rozdelenie dôkazného bremena nie je určené tvrdením strán, ale naopak z toho, ako je medzi strany rozdelené objektívne dôkazné bremeno, možno zároveň identifikovať, aký skutkový prednes má strana sporu urobiť.

22. Vychádzajúc z vyššie uvedeného je žalobca povinný v priebehu konania tvrdiť skutočnosti zodpovedajúce všetkým znakom skutkovej podstaty normy práva zakladajúcej ním uplatnené právo (pozri napr. NS ČR 22Cdo 3108/2010, 21Cdo 2682/2013, 21Cdo 3989/2011, obdobne II. ÚS ČR 385/2015). Ak tak neurobí, súd musí žalobu bez ďalšieho zamietnuť.

23. Do akej miery má byť popieranie žalovaného určité (substancované), závisí na miere určitosti prednesov žalobcu. Pokiaľ žaloba obsahuje len paušálne tvrdenie alebo pokiaľ sa žalobné prednesy žalobcu obmedzujú len na používanie právnych pojmov bez bližšej špecifikácie, postačí žalovanému jednoduché popretie. Uvedená procesná situácia nastala i v prejednávacom spore.

24. Vzhľadom na to, že tvrdenia žalobcu v otázke úhrad, správnosti ich výšky a vyúčtovania boli len všeobecné, bolo jeho procesnou povinnosťou potom, ako žalovaný tieto jeho tvrdenia poprel, svoje skutkové tvrdenia a dôkazné návrhy tiež podrobnejšie rozviesť.

25. Žalobné tvrdenia žalobcu boli síce z pohľadu abstraktného bremena tvrdenia dostačujúce, avšak v dôsledku ich popretia žalovaným ho zaťažovalo bremeno substancovania (konkrétne bremeno tvrdenia), z ktorého vyplývala jeho povinnosť uviesť konkrétne a určité skutočnosti, ktoré by mohli byť predmetom ďalšieho dokazovania.

26. Vzhľadom na procesnú pasivitu žalobcu pri objasňovaní sporných okolností týkajúcich sa úhrad, správnosti ich výšky a vyúčtovania tak nebolo možné tieto rozhodné skutkové okolnosti objasniť. Uvedené skutočnosti tak nie sú ani preukázané, ani vyvrátené. Zostali preto neobjasnené (stav non liquet).

27. Aplikujúc základné pravidlo delenia dôkazného bremena neostávalo súdu iné, než postupovať tak, ako by bolo zistené, že skutkový prednes strany zaťaženej dôkazným bremenom (v danom prípade žalobca) bol dokazovaním vyvrátený.

28. V danom prípade tak ostal neobjasnený znak skutkovej podstaty normy hmotného práva obsiahnutý v ust. §10 ods. 1 Zákona č. 182/1993 Z. z. spočívajúci v povinnosti žalovaného poukazovať preddavok v správnej výške, ako i skutočnosť, či táto povinnosť naďalej trvá.

29. Ak ostane neobjasnený znak skutkovej podstaty (hypotézy) normy práva zakladajúcej právo (nárok), rozhodne súd tak, ako by tento znak nebol naplnený, t. j. žalobu zamietne.

30. Aplikujúc posledne uvedené pravidlo delenia dôkazného bremena tak bolo rozhodnuté o zamietnutí žaloby.

31. Podľa § 279 C. s. p. odôvodnenie rozsudku pre zmeškanie žalobcu obsahuje stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie.

32. Pretože boli splnené zákonné predpoklady, súd vyniesol rozsudok pre zmeškanie, ktorým žalobu zamietol.

33. Podľa § 255 C. s. p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa citovaného ustanovenia aplikujúc zásadu úspechu v konaní. Keďže žaloba bola zamietnutá, žalovaný bol v konaní v celom rozsahu úspešný, a preto mu bol voči žalobcovi priznaný nárok na náhradu trov v rozsahu 100 %.

35. Podľa § 262 ods. 1 C. s. p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

36. Podľa § 262 ods. 2 C. s. p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prípustné odvolanie výlučne z dôvodu, že neboli splnené podmienky na jeho vydanie. /§356 písm. b) CSP/

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 373 ods. 4 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvej inštancie, možno uplatniť za splnenia podmienok podľa § 366 najneskôr v lehote na vyjadrenie k odvolaniu.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Podľa § 281 ods. 1 CSP, ak žalobca z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, súd na návrh žalobcu tento rozsudok uznesením zruší a nariadi nové pojednávanie.

Podľa § 281 ods. 2 CSP návrh podľa odseku 1 môže žalobca podať do 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel; o tom žalobcu v rozsudku pre zmeškanie súd poučí.